

Vzpomínka na Vratislava Korduleho

In memory of Vratislav Kordule

Vladislav Kozák ¹

Abstract

Four years ago, on November 23, 2008, an amateur fossil collector Vratislav Kordule died. He lived in Příbram which is called a center of amateur collectors dealing with Cambrian trilobites from the Jince area. Vráta – as he was called by his friends – had been collecting fossils since his childhood. During his life he established a huge collection rich in precious finds, especially his favorite trilobites. He cooperated with Oldřich Fatka with whom he published papers on trilobites from the Jince Formation of the Příbram–Jince Basin.

Před čtyřmi lety dne 23. listopadu 2008 náhle opustil řady sběratelů a soukromých badatelů v oblasti paleontologie ve věku pouhých 55 let Vratislav Kordule. Jeho nečekaný odchod zaskočil všechny jeho přátele, kamarády i spolupracovníky. Vráta nebo také Slávek či Sláva, jak mu někteří kamarádi říkali, měl sice širší rádius zájmu o přírodu, ale nejvíce času věnoval poznávání českého středního kambria, o čemž svědčí řada odborných publikací, pod kterými byl podepsán jako spoluautor či jako autor sám.

Vráta se začal zajímat o sbírání fosilií už na základní škole. V okolí Příbrami, kde bydlel, měl tehdy široké pole možností tuto vášně naplnit. Od teenagerovských let se věnoval sběru fosilií a spolu s o pár let mladším kamarádem Oldřichem Fatkou, dnešním docentem na katedře paleontologie UK, také později v osmdesátých a devadesátých letech publikoval několik odborných prací týkajících se především jineckého kambria. V této dvojici byl Vráta více tím pilířem terénních znalostí. Ačkoli pracoval jako technik v oblastní příbramské nemocnici, dokázal se svým entuziasmem, pilí a časem stráveným v terénu ve volném čase vypracovat na velmi dobrého znalce českého středního kambria.

Kromě Oldřicha Fatky z počátku spolupracoval i s proslulým „trilobitářem“ dr. Milanem Šnajdrem, později i s prof. Ivo Chlupáčem a doc. Michalem Merglem. Jeho poslední samostatnou publikační činností je rozsáhlá práce z roku 2006, která reviduje ptychopariidní trilobity z kambria Barrandienu a komentuje v této souvislosti biostratigrafii českého kambria. Po té v roce 2008 byl spoluautorem práce M. Mergla o ramenonožcích ze skryjského kambria, pro kterou poskytl nově nalezený materiál.

Počátkem nového tisíciletí v sobě Vráta objevil zálibu v železitých křemenech a některých typech achátů (např. populární Červená nebo Černá Halže). Přestože byl duší stále badatel v paleontologii, jeho sběratelství se tímto z části přeneslo i na leštěné kameny. Jeho nedokončeným snem zůstalo to, co si asi každý z nás sběratelů sám přeje, totiž aby si svoji sbírku mohl v plné kráse vystavit v odpovídajícím prostředí, buď domácím, nebo ji dokonce prezentovat veřejně.

Já osobně jsem se s Vráťou seznámil na jaře roku 1985 a od té doby jsme společně strávili při sběrech a zkoumání terénu na výpravách mnoho času. Ti z nás, kdo jsme jej dobře znali a měli možnost poznat blíže i jeho družnou a pro některé jiné jeho skrytou romantickou povahu, nezapomeneme nikdy na četná setkání u malých ohýnků v Karáskově roklí při pečení „živáňské“ nebo ohňů v bývalém tábořišti TIBA na Zbirožském potoce u Skryjí, která zůstala uchována na několika hodinách videozáznamů. S kytarami a povídáním o sběratelských úspěších či nesplněných snech i při paleon-

Obr. 1. Vratislav Kordule. Foto František Vančata, 2005.

Fig. 1. Vratislav Kordule. Photo by František Vančata, 2005.

tologické polemice jsme společně s několika nejbližšími kamarády trávili pod hvězdnou oblohou u plápolajícího ohně po řadu let každoročně v létě několik večerů. Díky takto společně strávenému času jsme byli všichni jako taková větší rodina.

Třebaže jsme věděli vzájemně o svých zdravotních problémech, nikdo z nás nečekal, že konec našich setkání přijde tak rychle. Poslední 3 týdny před Vráťovým nečekaným odchodem jsme se společně s kamarády jeli podívat do Mnichova na mineralogické výstavní dny a po té i do Tišnova na největší české setkání sběratelů. Poslední fotky s Vráťou jsem pořídil při ranním čaji na hotelu.

V pátek 21. listopadu 2008 večer jsme spolu po telefonu probírali dozrálou situaci týkající se zamýšlené práce o jím znovu objevené lokalitě „Jahn“ z oblasti Skryjí v roce 1994. Naplánovali jsme si časový rozvrh návštěv a zpracování zapsaných poznatků. Bohužel už k tomuto nedošlo.

Jeho rozsáhlá paleontologická a částečně i mineralogická sbírka se díky jeho bratrovi Jirkovi za spolupráce několika nejbližších kamarádů dostala do sbírek veřejných institucí, a to do Národního muzea, České geologické služby a Západočeského muzea v Plzni. Z této kolekce se v posledních letech čerpalo především při doplňování poznatků o kambrické fauně z českých pramoří.

Západočeské muzeum ve spolupráci se Společností pro paleontologii Palaia pořádalo v loňském roce výstavu s ukázkami sběrů některých současných sběratelů. Při jejím zahájení se konal na počest Vráti seminář a veřejnosti tak byla zpřístupněna i část jeho sbírky z ordoviku, kterou jako kompletní kolekci toto muzeum získalo.

¹ Vladislav Kozák, Praha; vlada.kozak@tiscali.cz
Český kras (Beroun), XXXVIII (2012), 48–49, 2 obr.
© Muzeum Českého krasu, Beroun
ISSN 1211-1643
ISBN 978-80-87708-01-9

Obr. 2. Vratislav Kordule s přáteli, 1987. Foto Jaroslav Kupka.
Fig. 2. Vratislav Kordule with friends, 1987. Photo by Jaroslav Kupka.

Význam Vráti Korduleho pro českou paleontologii spočívá nejen v prezentaci výsledků vlastního bádání, ale i v tom, že se přičinil o zachování výjimečného materiálu tím, že kupoval nebo vyměňoval řadu nálezů ze sbírek jiných sběratelů, odkud by mohly teoreticky nenávratně zmizet buď v zahraničí, nebo mimo vědecké poznání. Tento názor nemusí sdílet každý, kdo Vráti poznal, ale jako patriot české paleontologie se tak vyjadřoval vždy, když došlo v debatě na jeho sbírku s řadou vědecky cenných kusů a otázkou, co s ní jednou bude. Vždy chtěl, aby sbírka zůstala v republice a připadla bývalému Českému geologickému ústavu, což se dle možností v určitém rozsahu také splnilo. Řada jeho nálezů nebo získaného materiálu bude ještě delší čas doplňovat poznání odborníků a pomáhat tak skládat mozaiku života, především českého středního kambria.

... A kromě toho nám bude hodně dlouho scházet jako kamarád k ohni a na výpravy do přírody...

Přehled publikovaných prací Vratislava Korduleho:

- KORDULE V. (1979): Zpráva o nových paleontologických výzkumech v jineckém kambriu. – *Časopis Národního Muzea, řada Přírodovědná*, 148: 224. Praha.
- KORDULE V., ŠNAJDR M. (1979): New agnostid trilobites from the Middle Cambrian of Bohemia. – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 54, 1: 45–47. Praha.
- FATKA O., KORDULE V. (1980): Zpráva o výzkumu jineckého středního kambria. – *Český kras*, V: 67–68; Beroun.
- FATKA O., KORDULE V. (1981): *Acadolenus*, *Couloumania* and *Jincella* (Trilobita) from the Middle Cambrian of the Barrandian region. – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 56, 2: 109–111. Praha.
- FATKA O., KORDULE V., ŠNAJDR M. (1981): New Middle Cambrian trilobites from the Barrandian. – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 56, 6: 367–370. Praha.
- KNÍŽEK F., KORDULE V. (1982): Paleontologický důkaz dobrotivského souvrství v širším okolí Jinců (spodní ordovik, Llan-deil). – *Vlastivědný sborník Podbrdská*, 22: 119–122. Příbram.
- FATKA O., KORDULE V. (1984): *Acanthocystites* Barrande, 1887 (Eocrinoidea) from the Jince Formation (Middle Cambrian) of the Barrandian area. – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 59, 5: 229–301. Praha.
- FATKA O., KORDULE V. (1985): *Etoctenocystites bohémica* gen. et sp. nov. – new Ctenocystoid from Czechoslovakia (Echinodermata, Middle Cambrian). – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 60, 4: 225–229. Praha.
- FATKA O., KORDULE V., ŠNAJDR M. (1987): *Nex* Middle Cambrian genus *Litavkaspis* gen. nov. (Agraulidae, Trilobita). – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 62, 3: 179–181. Praha.
- KORDULE V. (1990): *Rejkocephalus*, a new paradoxid genus from the Middle Cambrian of the Bohemia (Trilobita). – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 65, 1: 55–60. Praha.
- FATKA O., KORDULE V. (1990): *Vyscystis ubaghsi* gen. et sp. nov., new imbricate eocrinoid from Czechoslovakia (Echinodermata, Middle Cambrian). – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 65, 5: 315–319. Praha.
- FATKA O., KORDULE V. (1991): *Acadocrinus knizeki* sp. nov., gogiid eocrinoid from Czechoslovakia (Echinodermata, Middle Cambrian). – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 66, 4: 239–243. Praha.
- FATKA O., KORDULE V. (1992): New fossils sites in the Jince Formation (Middle Cambrian, Bohemia). – *Věstník Ústředního ústavu geologického*, 67, 1: 47–60. Praha.
- FATKA O., MERGL M., ŠARIČ R., KORDULE V. (1992): Early Middle Cambrian fauna in Central Bohemia. – *Věstník Českého geologického ústavu*, 67, 2: 82–95. Praha.
- KORDULE V. (1996): Význam některých méně známých fosiliferních lokalit pro stratigrafiu jineckého souvrství v českém středním kambriu. – *Věstník Českého geologického ústavu*, 71, 7: 37–49. Praha.
- MIKULÁŠ R., KORDULE V., SZABAD M. (1996): The ichnofossils *Rejkovicichnus necroflus* ichnogen. et ichnosp. nov. and body fossils in its filling (Middle Cambrian, Czech Republic). – *Věstník Českého geologického ústavu*, 71, 2: 121–124.
- MIKULÁŠ R., KORDULE V. (1998): A problematic fossil from the Middle Cambrian of the Barrandian area (Czech Republic). – *Journal of the Czech Geological Society*, 43, 3: 187–190. Praha.
- MIKULÁŠ R., KORDULE V. (1998): Ichnofosilie se schránkami ostracodů ve výplni (šarecké souvrství barrandienského ordoviku). – *Zprávy o geologických výzkumech v roce 1997*: 101–102. Praha.
- KORDULE V. (1999): New data about paradoxid trilobites from Middle Cambrian of Central Bohemia. – *Věstník Českého geologického ústavu*, 74, 1: 17–25. Praha.
- FATKA O., KORDULE V. (2001): *Asturicystis havlíceki* sp. nov. (Echinodermata, Homostelea) from Middle Cambrian of Bohemia (Barrandian area, Czech Republic). – *Journal of the Czech Geological Society*, 46, 3–4: 189–193. Praha.
- CHLUPÁČ I., KORDULE V. (2002): Arthropods of Burgess Shale type from the Middle Cambrian of Bohemia (Czech Republic). – *Bulletin of the Czech Geological Survey*, 77, 3: 167–182. Praha.
- FATKA O., KORDULE V., SZABAD M. (2004): Stratigraphical distribution of Cambrian fossil in the Příbram–Jince Basin (Barrandian area, Czech Republic). – *Senckenbergiana lethaea*, 84, 1/2: 367–381. Frankfurt am Main.
- ÁLVARO, J.J., VIZCAÍNO, D., KORDULE V., FATKA O., PILLOLA G.L. (2004): Some solenopleurine trilobites from the Languedocian (Late Mid Cambrian) of Western Europe. *Geobios*, 37, 1: 135–147. Lyon.
- KORDULE V. (2006): Ptychopariid trilobites in the Middle Cambrian of Central Bohemia (taxonomy, biostratigraphy, synecology). – *Bulletin of Geosciences*, 81, 4: 277–303. Praha.
- MERGL M., KORDULE V. (2008): New Middle Cambrian lingulate brachiopods from the Skryje–Týřovice area (Central Bohemia, Czech Republic). – *Bulletin of Geosciences*, 83, 1: 11–22. Praha.